

ข่าวสำนักงาน ป.ป.ช.

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ
361 ถนนนวมบุรี ตำบลท่าทราย อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี 11000
ข้อสัตย์ เป็นธรรม มืออาชีพ โปร่งใส ตรวจสอบได้

ศูนย์ข้อมูล ป.ป.ช.

1205

www.nacc.go.th

วันพฤหัสบดีที่ 10 สิงหาคม พ.ศ.2566

ความเป็นมาและพัฒนาการของการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment: ITA)

สำนักงาน ป.ป.ช. ได้ริเริ่มและพัฒนาเครื่องมือการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment: ITA) โดยเริ่มดำเนินการทดลองประเมินเป็นครั้งแรกในปีงบประมาณ พ.ศ. 2555 และได้มีการพัฒนาเครื่องมือการประเมินอยู่เป็นระยะอย่างต่อเนื่องจนกระทั่งปัจจุบัน โดยสามารถแยกเป็นช่วงระยะเวลาของพัฒนาการในระยะต่าง ๆ ได้ดังนี้

1. การศึกษาวิจัยและออกแบบเครื่องมือ (พ.ศ. 2552 – 2555) เกิดจากการริเริ่มและการสร้างความร่วมมือด้านการป้องกันการทุจริตระหว่างประเทศไทยและสาธารณรัฐเกาหลี โดยคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้มีการประสานความร่วมมือกับคณะกรรมการต่อต้านการทุจริตและสิทธิพลเมืองของประเทศสาธารณรัฐเกาหลี หรือ ACRC ในการบูรณาการเครื่องมือการประเมิน “ดัชนีวัดความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Transparency Index of the Public Agencies) ซึ่งดำเนินการโดยสำนักงาน ป.ป.ช. เข้ากับเครื่องมือ Integrity Assessment ของสาธารณรัฐเกาหลี และพัฒนาต่อยอดให้มีความสอดคล้องกับบริบทของประเทศไทย แล้วเรียกเครื่องมือที่บูรณาการขึ้นมาใหม่นี้ว่า “การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment: ITA)” หรือ “การประเมิน ITA”

2. การขับเคลื่อนการประเมิน ITA (พ.ศ. 2555 – 2560) การประเมิน ITA ได้เริ่มทดลองใช้เป็นครั้งแรกในปี พ.ศ. 2555 โดยเป็นการประเมินนำร่องด้วยความสมัครใจ จำนวน 8 หน่วยงาน จากนั้นสำนักงาน ป.ป.ช. ได้ดำเนินการขับเคลื่อนและขยายขอบเขตกลุ่มเป้าหมายการประเมินอย่างต่อเนื่อง ครอบคลุมหน่วยงานภาครัฐในส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั่วประเทศ โดยเป็นการดำเนินการร่วมกับหน่วยงานกำกับหน่วยงานภาครัฐ ได้แก่ สำนักงาน ป.ป.ท. กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ และสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา โดยสำนักงาน ป.ป.ช. ได้จัดจ้างคณะที่ปรึกษาการประเมิน (Third Party) เป็นผู้ดำเนินการจัดเก็บข้อมูลและประเมินผล ซึ่งต่อมาคณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบ เมื่อวันที่ 5 มกราคม 2559 ให้หน่วยงานภาครัฐทุกหน่วยงาน ต้องเข้าร่วมการประเมิน ITA ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 – 2560 จึงทำให้การประเมิน ITA ได้มีการเปลี่ยนแปลงรูปแบบจากการประเมินภาคสมัครใจมาเป็นระบบการประเมินตามมติคณะรัฐมนตรีเป็นครั้งแรก

3. การพัฒนาและเปลี่ยนแปลงกรอบหลักเกณฑ์การประเมิน ITA (ปี พ.ศ. 2561 – 2564) ในช่วงปลายปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 จนถึงต้นปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 สำนักงาน ป.ป.ช. ได้มีการศึกษาทบทวนเพื่อพัฒนาต่อยอดเครื่องมือการประเมิน โดยได้ร่วมมือกับคณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในการพัฒนารายละเอียดตัวชี้วัดการประเมิน ITA ให้มีเนื้อหาครอบคลุมทั้งในด้านการบริหารจัดการองค์กร การปฏิบัติงาน การให้บริการ การบริหารงบประมาณ การจัดซื้อจัดจ้างและจัดหาพัสดุ การบริหารทรัพยากรบุคคล การพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ และการเปิดเผยข้อมูลตามที่กฎหมายกำหนด โดยตัวชี้วัดและข้อคำถามการประเมินส่วนใหญ่มุ่งเน้นในมิติของธรรมาภิบาล และการป้องกันการทุจริตเป็นหลัก ขณะที่การสำรวจการรับรู้เกี่ยวกับการทุจริตทางตรงและทางอ้อมในภาพรวมขององค์กรเพื่อนำข้อมูลที่ได้มาใช้ประกอบการวิเคราะห์ความเสี่ยงและกำหนดแนวทางการป้องกันการทุจริตเป็นส่วนน้อย

/นอกจากนี้...

นอกจากนี้ การประเมิน ITA ยังได้มีการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศรองรับการประเมิน ITA ที่มีชื่อว่า “ITAS” โดยเป็นศูนย์กลางในการเก็บรวบรวมข้อมูลการประเมินที่มีความทันสมัย ช่วยให้หน่วยงานภาครัฐที่เข้าร่วมการประเมิน สามารถบริหารจัดการข้อมูลได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้การประเมิน ITA สามารถดำเนินการได้อย่างรวดเร็วและเป็นมาตรฐานเดียวกัน โดยในช่วงระยะเวลาดังกล่าวยังคงเป็นการดำเนินการในรูปแบบการจัดจ้างคณะที่ปรึกษาการประเมิน (Third Party) และต่อมาคณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบ เมื่อวันที่ 23 มกราคม 2561 ให้หน่วยงานภาครัฐทุกหน่วยงาน ต้องเข้าร่วมการประเมิน ITA อย่างต่อเนื่องในปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 – 2564 และที่สำคัญการประเมิน ITA ได้ถูกกำหนดให้เป็นตัวชี้วัดสำคัญของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561 - 2580) ฉบับปรับปรุงอีกด้วย

4. การปรับเปลี่ยนรูปแบบการดำเนินการประเมิน ITA (พ.ศ. 2565 - ปัจจุบัน)

การประเมิน ITA ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 เป็นต้นมา ยังคงกำหนดกรอบแนวทางในการดำเนินงานที่เชื่อมโยงและต่อเนื่องจากการประเมินในปีที่ผ่านมา แต่ได้มีการปรับรูปแบบการดำเนินการประเมิน จากเดิมที่เป็นการจัดจ้างคณะที่ปรึกษาการประเมิน (Third Party) เป็นผู้ดำเนินการจัดเก็บข้อมูล ปรับเปลี่ยนเป็นการดำเนินการเองทั้งหมดโดยสำนักงาน ป.ป.ช. และเพื่อให้เกิดความเป็นกลางในการประเมินผล สำนักงาน ป.ป.ท. ได้เข้ามาเป็นผู้ดำเนินการจัดเก็บข้อมูลและประเมินผลในส่วนของสำนักงาน ป.ป.ช. ทั้งนี้ การปรับเปลี่ยนรูปแบบการดำเนินงานข้างต้นได้ส่งผลให้การบริหารจัดการงบประมาณที่ใช้ในการประเมิน ITA **สามารถทำได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประหยัด และมีความคุ้มค่า** สามารถลดภาระค่าใช้จ่ายงบประมาณในการดำเนินการประเมิน ITA ได้อย่างชัดเจน ดังนี้

ปีงบประมาณ	วงเงินงบประมาณ (บาท)	รูปแบบการบริหารจัดการประเมิน ITA
2558	271,000,732.00	การจัดจ้างคณะที่ปรึกษาการประเมิน
2559	271,678,264.00	
2560	271,678,264.00	
2561	77,231,364.10	การเปลี่ยนมาเป็นการประเมินในรูปแบบออนไลน์ผ่านระบบ ITAS แต่ยังคงเป็นการจัดจ้างคณะที่ปรึกษาการประเมิน
2562	68,830,000.00	การประเมินในรูปแบบออนไลน์ผ่านระบบ ITAS โดยการจัดจ้างคณะที่ปรึกษาการประเมิน
2563	70,276,000.00	การประเมินในรูปแบบออนไลน์ผ่านระบบ ITAS โดยการจัดจ้างคณะที่ปรึกษาการประเมิน
2564	55,386,800.00	การประเมินในรูปแบบออนไลน์ผ่านระบบ ITAS โดยการจัดจ้างคณะที่ปรึกษาการประเมิน
2565	48,627,000.00	การประเมินในรูปแบบออนไลน์ผ่านระบบ ITAS โดยดำเนินการประเมินเอง โดยสำนักงาน ป.ป.ช.
2566	35,913,700.00	

สำนักงาน ป.ป.ช. จะยังคงมีการพัฒนาและปรับปรุงการประเมิน ITA อย่างต่อเนื่อง เพื่อสร้างให้เกิดความน่าเชื่อถือ และเป็นส่วนหนึ่งของการสร้างความโปร่งใส รวมถึงกระบวนการพัฒนาการปฏิบัติงานด้วยระบบคุณธรรมของหน่วยงานภาครัฐ ซึ่งจะเป็นส่วนสำคัญสำหรับการยกระดับคุณธรรมและความโปร่งใสของหน่วยงานภาครัฐในประเทศไทยต่อไป

